

Tas Latweefchu lauschu draugs.

1835. 14. Novbr.

46ta lappa.

Sluddinafchana.

Tad nu

tas Latweefchu lauschu draugs

arri nahkofschâ gaddâ, tâpatt fâ scheem gaddeem, pa neddelahm ees laukâ, ja Deews arri us preekschu mums dschwibu un wesselibu usturrehs. Un meh's, tam Wiffuwalditajam patefdami, wiffwairaf pah'r to preezajamees, ka schahs lappas arri scho reis' par tif brighnum' lehtu naudu, par weenu paschu rubli fudraba, katram zilwekam buhs dabbujamas, kas tif pee laika mums sinuu dohs, un ka meh's winnas arri teem, kas woi us semmehm woi zittâ kahdâ pilssehtâ pa Kreewu walstibu dschwwo, par to paschu naudu ar posti warrefim peesuhtht.

Gesahksim arri driht, warr buht, jau preeksch seemas swehtkeem, tahs masas grahmatinas no 3 bohgeneem lifè drifkheht, kurrakim tas wirsrahts buhs:

Deewa wahrdu mihtotajeem;

jo tahdas mums zeeniga teesa ne aisleedse wis; kautgan ne uswehleja, winnas pa mehnesim, woi pa zitteem nospreesteem laikeem islaist un ar posti laudim suhriht rohkâ. Meh's winnas, zif ahtri ween warredami, sagahdasim, ne pa 12 gabaleem, bet tif pa desmit, zaur Latweefchu lauschu draugu ikreis sluddinafim, kad atkai kahda palikke gattawa, winnas ikreis arri tè sawâ paschâ nammâ Nihgâ pee Sunder-eelas isdallifim un tifween preeksch teem zilwekeem, kurreem weeglaki buhs, winnas no Jelgawas woi no zittas kahdas Widsemmes woi Kursemmes pilssehtas dabbuht, par sawu paschu naudu winnas pa pulkeem turp suhtifim. — Dohsim nahkofschâ neddelâ ar sawadeem raksteem, fo 47tai lappai peelifim, wehl skaidraku sinuu pah'r schahm jaunahm no mums sohlitahm grahmatinahm, un zerream, ka Deews, ihpaschi zaur muhsu mihteem annata-brahkeem mums palihdsehs, laudim par dwehseles swehtribu winnas sataifht.

Janas sinas.

No Pehterburges. zotâ Oktober augsti zeenigs Reifers spirges un wessels no Kreewu semmes pahrnahje.

No Nihges. Augsti zeenigs leelwirsts Mikail Pawlowitsch Grâ Novbr. no Wahz' semmes nahfdams tè brauze zaur us Pehterburgi. — Tannit

paschâ deenâ arri zitti no gwardijes pulkeem no Kahlisch pilssehtas tē atnahje un ohtrâ deenâ atkal gabje prohjam.

• Kristiga lihdsiba.

Pehteris un Jahnis.

Un tas gaddijahs, ka Pehteris un Jahnis, ta kunga mahzefki, kohpâ sehdeja, farunnadamees par teem pagahjuscheem laikeem, kur tas kungs wehl pats ar teem bij staigajis. Un runnajocht tee arri peeminneja, kâ tas kungs, feschas deenas preeksch leeldeenas eeksch Betanias swaidihts tappis. (Jahna ewang. grahm. 12, 1—8.) — — Tad Pehteris fazzija: woi wehl peeminni, brahl', kâ tas kungs bahrgi nofkattijahs us Juhdasu to brihdi, kad schis fazzija: "kadehl schihs nardas sahles ne irr pahrdohstas par trihsfims grafcheem un tas teem nabbageem dohts?" — Bet muhs winsch it mihligi usluhkoja, jebfchu meh's tohs paschus wahrdu's bijam runnajusch'i. — — Un Jahnis atbildeja: Gan wehl wissu to peeminnu. Es arri peegahju pee ta mihta meistera un to apjautaju par to. Tad winsch manni pamahzija, fazzidams: "juhs gan nepareist bijat runnajusch'i, bet tomehr juhs eeksch weenteesibas sawas firds dohmas istahstijat, un kâ tad man par to buhtu bijis ja dufmo? — Bet eeksch Juhdasa ta pateefiba ne bij, winsch tikkai ar blehdigu prahtu runnaja, tapeh' es juhs pamahziju un us winnu bahrgi nofkattijohs." — Lufk, tâ winsch fazzija. Un woi ne bija teefa winna wahrdi? Woi Juhdas, ne ilgi peh' tam, to zilweka dehlu skuhp'stidams teem eenaidneekem nodewe? — — Tâ Jahnis runnaja. Bet Pehteram affaras lihje pah' waigu. Jo winnam, schohs wahrdu's dsirdoh't, eegahdajahs turpatt, ka ir winsch no tahs pateefibas atkahpees bijis, un sawu kungu trihs reises aisleedsis. (Matt. 26, 69—75.)

Tas tad irr grehku soh'diba. Jo jebfchu meh's ir firmu wezzumu nodsihwojuschi peh' ta laika, kad grehku padarrijam, tak firds ikreises no jauna wehl muhs apfuhds un pasuddina, sewischki, kad par zittu kahdu zilweku teef runnah's, kas tanni paschâ grehkâ eekrittis.

Rln.

• Lihds nahwei ustizzigs zilweku draugs.

Pasaulē daudskahrt redsams, ka tee eeksch rupja apgehrba staigadami gohda-kaudis gan mas tohp zeeniti, un ka turpretti tee, kas daud's kaudis peemihlusch'i un netaisnibas deesgan darrijusch'i, tatschu leelu gohdu un zeenishanu no pasaul'es dabbu. Kaut tas gan mums irr neprohtams, tatschu meerâ warram dohrees, kad sinnam, ka muhfu wahrdi pee Deewa gohdâ stahw, kas muhschigi mums to warr atmakfah't un aplaimoh't, kaut gan pasau'le muhs uslohkufchanai wehretus neturrehtu.

Taurin Jahnis — kas preeksch zo gaddeem Kursemmē dsihwoja, — bij' no-gahjis kahdâ deenâ us 3 juhdses tahlu meestu turgû. Utpakkat nahkdams beesâ meschâ us leelzetta atradde kulliti pilnu ar naudu. "Tē gan buhs kahds tuh'f-

stohts!“ isfauze wiaschs preezadamees, gan netadeht, fa wiaschs to preeksch few
 buhtu atraddis, bet tadeht, fa wiaschs zerreja, fa ta tam saudetajam taishni nahs
 rohkâ. Pehz masa brihtina isnahze schihds no mescha — kas laikam mannijs,
 fa wiaschs ko no semmes pazehle — un watzaja, woi ne effoht ko atraddis?
 “Esmu naudu atraddis,“ fazzija Jahnis. “Aldohd draugs,“ fazzija schihds, “ta
 man peederr.“ — “Zif tewim suddis?“ “600 dukfati.“ “Du labbi, nahz
 man lihds us mahjahm, tur pahrskaitisim, un ja tik buhs fâ tu teizi, tad tew
 tuhlin ardehschu.“ “Schihds negribbeja lihds eet, bet eemutke atkal meschâ.
 Kad nu Jahnis atkal kahdus sohtus bij’ gahjis, luhk’, tad isfkrehje no mescha
 4 laupitaji, kurru starpâ arri tas schihds bij. Par laimi Jahnis tohs eepreeksch’
 mannidams naudu bij eelaidis kahdâ uhdens dohbê. Echee schahwahs breefsmigi
 winnam wirsû, pahrmekleja to, un kad naudu ne atradde, tad eewilke winnu me-
 schâ, schnaudse un spihdsinaja neschehligi, lai tik teiz’ fur naudu lizzis. Echê gan
 warr dohmacht, fa wiaschs sawu dschwibu glahbdams to naudu tuhda’ winneem
 buhs atdemis. Bet wiaschs to wehl negribbeja darriht, us Deemu pataudamees,
 un gribbeja labbaki zeest, ne fâ sawam tuwakam par skahdi naudu laupitaju
 rehkas ardoht, kad wehl isglahbschana zerrejama. Laupitaji nebij’ ar meeru, bet
 mohzija to jo wairak. — Kad beidscht wiffas draufmas un kuhleni wolti bij’,
 tad tee winnu pee kohka peesehje, draudedami, fa pirms walkâ nelaidischoht, ka-
 mehr isteiks, fur naudu lizzis. Kant gan tik dauds jau zeete, tatschu wiaschs
 wehl neschaubijahs, dohmadams: tatschu Deems man lihdschs. Un tâ arri bij’.
 Nakti, kad winna mohzitaji apfahrt winnu zeeti gulleja, fazehlas leela wehtra ar
 bahrgeem sibbeneem. Peepescht bahrgs spehreens faszkehle to kohku, pee kurra
 Jahnis bij peeseets un arri winna faites farauftija, bes ka winnu paschu buhtu
 skahdejis. No walgeem walkâ ktuis, wiaschs apskattijahs pehz saweem mohzita-
 jeem, bet ne-eeraudtija wairs neweenu. Jo tee to breefmu pee kohka redsedami,
 teefcham schutte, fa arri winnu mohzektis lihds tohpoht fasperts. No kahdas
 warrenas istruhzinaschanas pahrnemti, tee aisbehdsse prohjam. Jahnis nu gaidija,
 kamehr deena aufe; tad sawu kulliti panehmis, lihgsmodamees aisgahje us mah-
 jahm, Deewam pareikdams, kas to no kahdas breefmas tik schehligi isglahbis.
 Wiaschs mahjâ pahrnahjis naudu pahrskaitija un atradde tuhksstoschus dukfatus,
 bet ne tik, fâ schihds bij’ teizis. Wiaschs neko ne aisfahre, bet kluffam pee
 few’ glabbaja, gribbedams apklaufiht, kam ta buhs sudduse. Pehz mas deenahm
 dabbuja dsirdeht, ta effoht kahdam Leischu-muischneekam no wahgeem iskrittuse.
 Jahnis lihgsmodamees tuhda’ us to fungu, kam ta nauda peederreja grahmatu
 rakstija ar scheem wahrdeem: “Zeenigs funks!“ Celsch dauds breefmahm un bai-
 lehm Juhfu nauda tatschu weffela paliktuse un te Jums to nosuhtu. Neko ne
 esmu aisfahris, fâ paschi warreet redseht. Sanemmeet to, un lai Jums neruhp
 mannu wahrdu sinnacht, jo tas naw zeenigs Juhfu preekschâ nahkt.“ Wiaschs
 scho grahmatu lihds ar to naudu noneffe pee ta mahzitaja, kurra draudse tas
 muischneeks dschwaja. Tam to nodewe luhgdams, lai to tam muischneekam at-
 dohtu un pats tuhda’ prohjam aisgahje.

Schis gohda-wihrs buhtu nesinnams palizzis, kad ne pehz winna mirschanas fannis rakstõs buhtu atrasts, kurrõs winschs wiffus sawus notikkumus saweem behrneem par derrigu preeksch-sihmi bija usrakstijis. Tur winschs arri stahstija, fa winnam ar to naudu gaddijeos un kahdas breefmas winschs turklayt iszeetis. Kad tas muischneeks to dabbuja sinnast, darrija tas winna atraiknei un behrneem labbu, tohs no winnu dsimts-kunga ispirkdams un baggatigi apdahwinadams.

Tas bija gohda wihrs, mums wisseem par preeksch-sihmi. Winschs ne kahdaja paschu sawu dsihwibu, tuwaka labbumu aistahwedams. Winschs ne kahroja nekahdu laizigu slawu un gohdu preeksch laudim; bet bij preezigs, fa winna wahrds pee Deewa sinnams un gohdã bija, no fa winschs to atmakfashanu fagaidija, kur wiffi labbi darbi muhschigus augtus atnes. Kaut jel' mehs arri tapat darritum! —

N. E.

See diwi dahrsneeki.

Diwi brahseem bij no sirna tehwa
Winna dahrs par mantu peedallihstõs,
Abbeem, kurreem galwa ne bij glehwa,
Bij, kã dahrsinsch jakohpj, parahdihtõs.
Weens no winneem mekleja ar preeku
Sawu dalku kohpt un apstrahdaht;
Winna brahlis mihleja pahrleeku
To, kas teizams, allasch apdohmaht.

Tahdã wihse bija tam ar babbu
Un ar leelahm rubpehm jakaujash,
Teekams ohtam dahrsneekam itgaddu
Dahrsa-augli labbi isbewahs;
Jo schis dahrsneeks ihstã laikã fehje,
Kã tam warretu kas rohka tift;
Dahrsu kohpis winsch pehz galla spehje
Labbu teefu sawã flehti list.

Èã schis dahrsneeks dsinnahs laiku faweht,
No wiffahdahm leetahm runnajohht;
Winnam tiffe, wiffu labbu flaweht,
Un daschlahrt ko jaunu isgudroht.
Winsch us brahli daudsfreis teize: "Kahdi
Man, kã katra sahliite warr augt,
Un kã brihnischki tas kohts, ko stahdi,
Sawã laikã paspehj felt un plaukt."

Mahzihtõs wihrs us winnu teize: "Darri
Èã, kã sawas behdas pahrzeeschu;
Jo tu lohti baggats buhdams warri
Sawam brahlam nahkt par paligu.
Bet tur kahrt es tewi luhdu: stahsti
Mannim, zaur ko darbs tew laimejahs,
Un woi kahda nifna skauga lahsti
Darra, fa man darbi ne schkirrahs."

Bet schis augsti mahzihtõs wihrs ne gahje
Dahrsu kohpt un stahdus dsirdinah,
Woi winsch tadeht kahdus augtus krahje,
Kad preeksch zitteem plaujams laiks bij klah?
U! kã tufschã bija winnam rohka!
Winna dahrs ne spehje augtus nesh;
Rabbadsinsch ne warreja no kohka
Nesh ko dabbuht, nesh ko tirgũ west.

Winna brahlis fazzija: "Es darru
Tiffuschi, kas mannim jadarra,
Tapehz labbus augtus dabbuht warru
Èã kã zits, kas dahrsu apstrahda.
Es ko padarru, kas mannim leeti
Derrigs, kad tik effi runnatajs;
Tadeht es ko baudu, kamehr zeeti;
Satti, kursch no mums tas gudratais?" —

B.

Lihds 12. November pee Rihges tre atnahkusch 986 fuggi un aibraukusch 868.

Wrihw drikkelt. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffed:

Dr. C. E. Napier sky.